

Wiele osób jest przekonanych, że przed spójnikiem „i” nie stawia się przecinka. To przekonanie jest błędne, ponieważ w języku polskim niejednokrotnie umieszczamy przecinek przed tym spójnikiem.

Spójnik „i” bez przecinka

W poniższych zdaniach pisownia „i” bez przecinka nie budzi wątpliwości, ponieważ spójnik łączy albo jednakowe części zdania albo dwa zdania współrzędne:

- *Jan i Tadeusz poszli do pracy.* (spójnik „i” łączy dwa rzeczowniki występujące w funkcji podmiotu)
- *Maria kupiła ziemniaki i kalafior.* („i” łączy dwa rzeczowniki pełniące funkcje dopełnień)
- *Interesował się filmem i sportem.* („i” łączy dwa rzeczowniki pełniące funkcje dopełnień)
- *Irena była mądra i piękna.* („i” łączy dwa przymiotniki pełniące funkcje przydawek)
- *Zbyszek dostanie na urodziny rower i będzie mógł trenować.* („i” łączy dwa zdania współrzędne)
- *Sprzedalem motocykl i kupiłem samochód.* („i” łączy dwa zdania współrzędne)
- *Pójdę na pocztę i wyślę list.* („i” łączy dwa zdania współrzędne)

Przecinek przed „i”

1. Stawiamy przecinek przed powtórzonymi spójnikami (również „i”), jeżeli pełnią one identyczną funkcję. Przykłady:

Zwiedzili i zamek, i kościół.

Kupił chleb i bułki, i jabłka, i śliwki.

Tańczą i śpiewają, i uśmiechają się.

W tych zdaniach „i” łączy (poprzedza) wymieniane dopełnienia lub wymieniane orzeczenia.

Uwaga!

W zdaniach, w których występują dwa spójniki „i” w różnych funkcjach, nie stawiamy przecinków. Oto przykłady.

- *Kup chleb i bułki albo jabłka i gruszki.*

- Siedzą i piją kawę i herbatę. W tym zdaniu pierwszy spójnik „i” łączy dwa czasowniki, które pełnią funkcje orzeczeń (siedzą i piją), a drugi – dwa rzeczowniki pełniące funkcje dopełnień (kawę i herbatę).

Co ciekawe – zdanie to można napisać również w taki sposób: Siedzą i piją i kawę, i herbatę.

2. Umieszczamy przecinek przed spójnikiem „i”, jeżeli łączy on dwa zdania współrzędne w zdaniu złożonym, a między nimi znajduje się zdanie podrzędne, np.:

Zbyszek dostanie na urodziny rower, o którym marzył, i będzie mógł trenować.

3. Zawsze zdanie podrzędne wplecione w zdanie nadrzędne musi być wydzielone przecinkami z obu stron – bez względu na typ spójnika następującego po owym zdaniu podrzędnym, a zatem również przed „i” stawiamy przecinek, np.: Marek kupił piłkę, która nadawała się do gry w kosza, i trochę słodyczy.

4. Jeśli człon wprowadzony przez spójnik „i” ma charakter dopowiedzenia, to przed nim stawiamy przecinek. Przykłady:

Uważam go za geniusza, i to od dawna.

Lubimy się bardzo, i to od wielu lat.

Obrady, i tak spóźnione, odwlekały się.

Przewiduję, i nie bez podstaw, że pracownicy nie wykonają tego polecenia.

O przecinkach i spójniku „i”

Przytoczone przykłady pokazują, że najczęściej spójnik „i” łączy dwa lub kilka zdań albo dwie lub kilka części zdania. Zdarza się także, że spójnik „i” przyłącza dopowiedzenie, które stanowi uzupełnienie treści, jej rozwinięcie lub wniosek z niej wypływający.

Z obserwacji zdań wynika również, że interpunkcji nie należy się uczyć jedynie według tego, które wyrazy wymagają przecinka, a które nie, gdyż o miejscu przecinka w polskim zdaniu decyduje jego budowa. A zatem – regulek typu: *Nie stawiamy przecinka przed „i”* nie wolno stosować automatycznie.

Barbara Ellwart